

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
The Administration of Student Assistant System of Wang Sam Mo 3'S
Educational Network, Udon Thani Primary Educational
Service Area Office 2

วรานนท์ กองลา¹
Waranon Kongla¹

Received: 7 มีนาคม 2563 Revised: 5 เมษายน 2563 Accepted: 10 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.= 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.= 0.44) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X}=4.51$, S.D.= 0.36) อีก 3 ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการคัดกรอง ($\bar{X}=4.42$, S.D.= 0.31) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.40$, S.D.= 0.22) และด้านการส่งต่อ ($\bar{X}=4.10$, S.D.= 0.35)

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Master Student of Education Program, Program in Educational Administration, Ratchathani University, Thailand;
e-mail : warakong244@gmail.com

คำสำคัญ : การบริหารงาน, กลุ่มเครือข่าย, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ABSTRACT

This purpose of this research was to study the administration of student assistant system of Wang Sam Mo 3 's Educational Network, Udon Thani Primary Educational Service Area office 2. The samples used in this study were 92 teachers and the instrument used was a 5 rating-scale questionnaire, with the corresponding index of 0.67 to 1.00 and 0.94. The statistical method used in this study were the mean and standard deviation. The research findings were as follows: the overall average level was 4.39, and the S.D. was 0.23. When considering by individual aspects, we found that the prevention and resolution was at the highest level with the mean scores and S.D of 4.52, S.D.= 0.44. This is followed by the promotion and development with the mean score of 4.51, S.D.= 0.36. The other 3 aspects were found to have an average level including the screening, the unknown individual students and the transferring students with the mean score of 4.42, 4.40 and 4.10 respectively.

KEYWORDS: Administration, System, Student Assistant System

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 ว่าด้วยความมุ่งหมายและหลักการจัดการ ในมาตรา 6 ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง (1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ถึงความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้

ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน (3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา (4) ความรู้ และทักษะ ด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง (5) ความรู้และทักษะในการ ประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กรมสามัญศึกษา.2542.: 6-19)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ได้กำหนด จุดมุ่งหมายให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ (1) มีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต (3) มี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย (4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2551, : 6-9)

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการมีดังนี้ (1) จัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเยาวชนทุก คน ตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เยาวชนต้องได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันทั้ง ในเมืองหรือชนบท โดยรัฐบาลหรือเอกชน การประกอบอาชีพเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้อง เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ รัฐบาลประกันรายได้ 300 บาท ต่อคนต่อวัน (2) บัณฑิตศึกษาไทยให้เป็น มืออาชีพทั้งอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาหรือสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป นักศึกษาจบแล้วต้อง เป็นมืออาชีพ พร้อมกับรัฐบาลประกันรายได้ปริญญาตรี 15,000 บาทต่อเดือน โดยกำหนด เป้าหมายให้นักเรียนและนักศึกษาเติบโตเป็นพลเมืองที่ทันสมัย มีทักษะหลากหลาย มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกได้ และอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่วางอยู่บนฐานความรู้ รวมถึงมีการขยายโอกาสทางการศึกษา 4 ด้าน คือ 1) โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม เนื่องจากความเป็นเลิศส่วนใหญ่จะ อยู่ในเมือง แต่นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในชนบทและมีฐานะยากจน 2) โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน นักเรียนสามารถเข้าเรียนได้โดยที่ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ต้องมีความกังวลในเรื่องทุนการศึกษา 3) โอกาสในการเพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะ นักเรียนทุกคนสามารถเติมโตได้ในโลกที่เป็นจริงเรียนรู้ บนการทำกิจกรรม (Activity-Based Learning) 4) โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึก

นอกระบบ โดยใช้ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ แกลเลอรี ศูนย์วัฒนธรรมต่าง ๆ (นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. 2555, : 8)

สภาพสังคมปัจจุบันที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากได้ส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อการดำเนินชีวิตผู้เรียน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาการระบาดของสารเสพติด การก่ออาชญากรรม การฆ่าตัวตาย ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ เป็นต้น สถานศึกษาซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีศีลธรรม จริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤต วางแผนการศึกษาต่อ พัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ รวมถึงการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547, : คำนำ)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพระบบหนึ่งโดยมีแนวทางการดำเนินงานคือ (1) ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครูอาจารย์ ให้ส่งเสริมดูแล พัฒนานักเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม (2) วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่านักเรียนมีครู อาจารย์อย่างน้อยหนึ่งคนที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง (3) สนับสนุนให้ครูอาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้บ้าน โรงเรียน ชุมชนเชื่อมประสานและรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย ช่วยกันเฝ้าระวัง ดูแลช่วยเหลือนักเรียน (4) ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ชุมชนและผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริม พัฒนานักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547, : คำนำ)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด พ.ศ. 2552 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างยั่งยืน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาป้องกัน แก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นทางกายภาพ ทางความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีศักยภาพแตกต่างกันไปด้วย โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ โดยให้ทุกส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม

อย่างจริงจังในลักษณะของกัลยาณมิตร จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ เพื่อให้เป็นบุคคลที่สามารถบูรณาการความคิด ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม และเทคโนโลยีเข้าสู่ชีวิตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้มีคุณภาพชีวิตและสังคมที่ดีสามารถดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีความสุข

ความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง กล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่ที่โรงเรียนของผู้วิจัยสังกัดโดยตรง และเพื่อที่จะนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ให้มีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 122 คน จาก 9 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 เทียบตามตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (อ้างถึงใน นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ : 2554) ที่ความคลาดเคลื่อน 5 % และระดับความเชื่อมั่น 95 % จากจำนวนประชากร 122 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น จำแนกเป็น เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 มี 5 ด้าน (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรอง (3) การส่งเสริมและพัฒนา (4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข (5) การส่งต่อ

ระยะเวลาในการศึกษา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

วิธีดำเนินการวิจัย**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 122 คน จาก 9 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 92 คน จาก 9 โรงเรียน โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) อ้างถึงใน นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2554, : 117) แล้วเทียบสัดส่วนประชากรใน 9 โรงเรียน

ที่	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผาสุกประชานุกูล	26	18
2	บ้านดงกลาง	29	21
3	บ้านคำยาง	17	12
4	คำไฮพิทยาคม	18	13
5	บ้านค่าน้อย	4	4
6	บ้านคำจวง	5	5
7	दानใหญ่พิทยาคาร	15	11
8	บ้านผาทอง	3	3
9	บ้านวังทอง	5	5
รวม		122	92

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ครั้งนี้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามของ กานดา ผิวงษ์สวัสดิ์ (2556) โดยผ่านการหาค่าความเที่ยงตรงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นครูผู้สอน ในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 จำนวน 32 ข้อ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	8	ข้อ
2. การคัดกรอง	7	ข้อ
3. การส่งเสริมและพัฒนา	3	ข้อ
4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	7	ข้อ
5. การส่งต่อ	7	ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

จากนั้น กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 92 ฉบับ ได้รับคืน 92 ฉบับ
2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 92 ฉบับ ปรากฏว่าเป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม ตามเกณฑ์การให้คะแนนไว้ ดังนี้

การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ให้ 4 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ให้ 2 คะแนน

การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

วิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	การดำเนินงานอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	การดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก
2.50 – 3.49	การดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	การดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.49	การดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดมี 2 คือ ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา อีก 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการคัดกรอง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ

เมื่อพิจารณาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดเตรียมเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และการสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลด้านสารเสพติด

2. ด้านการคัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียนจากข้อมูลด้านการวางแผนการศึกษาต่อและอาชีพ เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จำแนกกลุ่มนักเรียนจากข้อมูลด้านความสามารถ/ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จำแนกกลุ่มนักเรียนจากข้อมูลส่วนตัว เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการคิดและตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านปรับตัว/บุคลิกภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาด้านการวางแผนการศึกษาต่อ/อาชีพ

4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีการรายงานผลการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนให้ผู้ปกครอง ชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนที่ประสบปัญหา

5. ด้านการส่งต่อ มีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีการนำข้อมูลด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนมาใช้ในการส่งต่อนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

จากการวิจัยศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนมีการปฏิบัติโดยภาพรวมเฉลี่ยและรายด้านอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากปีการศึกษา 2552 เป็นปีแห่งการช่วยเหลือเด็กนักเรียนตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งโรงเรียนได้มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยตลอดและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูผู้สอนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ อีกทั้งในขณะเดียวกันโรงเรียนได้มีการประชุมวางแผนร่วมกันกับผู้ปกครองในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนโดยให้

ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตัวเด็กนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชว์นันต์ มารุ่งศ (2547, : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในขั้นเตรียมการวางแผนการดำเนินงาน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีอันดับสูงสุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขึ้นปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและรายการที่มีอันดับสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างสม่ำเสมอขึ้นกำกับ ติดตาม ประเมินผลและการรายงานผล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและรายการที่มีอันดับสูงสุด คือ มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการศึกษาพบว่าข้อที่มีระดับการดำเนินงานสูงสุด จัดอันดับจากมากที่สุด คือ สํารวจ/จัดเก็บข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จัดเตรียมเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล สํารวจ/จัดเก็บข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ครูผู้สอนควรจัดเก็บ รวมทั้งจัดเก็บข้อมูลด้านครอบครัว ด้านความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านการวางแผนศึกษาต่อและอาชีพ ด้านสารเสพติด และควรจะเป็นปัจจุบัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร วัฒนา (2547, : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 16 โรงเรียน จำนวน 899 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านทุกด้านและทุกรายการการดำเนินงานมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านการคัดกรอง ผลการศึกษาพบว่าข้อที่มีระดับการดำเนินงานสูงสุด จัดอันดับจากมากที่สุด คือ จำแนกกลุ่มนักเรียนจากข้อมูลด้านการวางแผนการศึกษาต่อและอาชีพ เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา จำแนกกลุ่มนักเรียนจากข้อมูลด้านความสามารถ/ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีการสรุปผลการจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่มต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนมีความต้องการวางแผนการศึกษาต่อและอาชีพ ทราบข้อมูลของนักเรียนกลุ่ม ต่าง ๆ แต่ละกลุ่มซึ่งจะทำให้ได้รับทราบข้อมูล

พื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนง่ายต่อการ คัดกรอง ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แก้วอาจ (2547, : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 – 5 ตามองค์ประกอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้งภาพโดยรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านที่ข้าราชการครูมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 – 5 ตามองค์ประกอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ผลการศึกษาพบว่าข้อที่มีระดับการดำเนินงานสูงสุด จัดอันดับจากมากที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการคิดและตัดสินใจ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านปรับตัว/บุคลิกภาพ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาด้านการวางแผนการศึกษาต่อ/อาชีพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนมีความต้องการให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในด้านทักษะชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น มีการคิดและตัดสินใจ มีบุคลิกภาพที่สดใสและมีการวางแผนอนาคตที่ดี และเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ทะเล เจริญผล (2542, : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาวิธีการและปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนนทบุรี วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาวิธีการ และปัญหาการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 320 คน ได้จากการสุ่มแบบสัดส่วน และสุ่มอย่างง่าย จากครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนนทบุรี ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 319 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.96 วิเคราะห์ข้อมูลจากการแจกแจงความถี่ ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) วิธีการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน จัดทำระเบียบสะสม ใช้เกณฑ์ของกรมสามัญศึกษาเพื่อคัดกรองนักเรียน จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง และมีการส่งต่อนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ 2) ปัญหาการปฏิบัติงานที่พบคือ ครูที่ปรึกษาไม่สะดวกในการเยี่ยมบ้านนักเรียน ครูที่ปรึกษาดูแลนักเรียนที่รับผิดชอบมากเกินไป ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการส่งต่อ และขาดความต่อเนื่องในการติดตามผล ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ 1) ควรให้การสนับสนุนการเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษาในทุก ๆ ด้าน 2) ขอรับการสนับสนุนอัตราครูเพิ่ม 3) จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 4) ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ผลการศึกษาพบว่าข้อที่มีการดำเนินงานสูงสุด จัดอันดับจากมากที่สุด คือ มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขนักเรียน มีการรายงานผลการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนต้องการประชุมชี้แจงหรือปรึกษารายงานกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ทำให้ครูได้รับทราบข้อมูลของนักเรียนที่อยู่ที่บ้านและผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลของนักเรียนที่อยู่โรงเรียน ซึ่งถ้าเกิดปัญหาก็จะได้อุปถัมภ์ป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข เพื่อไม่ให้ปัญหานั้นลุกลามกลายเป็นปัญหาที่ใหญ่โตซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิมา ราชณะสุข (2549, : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 1 พบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียนและด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยมีรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้านคือ สํารวจข้อมูลพื้นฐานด้านสุขภาพทางจิตใจ ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาพฤติกรรมทางเพศ การติดตามช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสม่ำเสมอและการส่งเสริมพัฒนาด้านดนตรีและเป็นที่ยอมรับของสังคม

5. ด้านการส่งต่อ ผลการศึกษาพบว่าข้อที่มีการดำเนินงานสูงสุด จัดอันดับจากมากที่สุด คือ มีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา มีการนำข้อมูล ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนมาใช้ในการส่งต่อนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา มีการส่งต่อข้อมูลของนักเรียนด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เกี่ยวข้องทราบในกรณีนักเรียนย้ายสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนต้องการให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลที่มีความรู้และเชี่ยวชาญการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้เด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่หรือได้รับความปลอดภัยเพิ่มเติม ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่ดีของนักเรียนต่อไปซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แก้วอาจ (2547, : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 – 5 ตามองค์ประกอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้งภาพโดยรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านที่ข้าราชการครูมีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 – 5 ตามองค์ประกอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ คือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 3 ควรจัดทำข้อมูลด้านความสามารถพิเศษของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมนักเรียนให้ตรงกับความสามารถของตนเอง

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยฝ่ายแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาควรมีการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน เพื่อง่ายต่อการส่งเสริม การแก้ไขและป้องกันปัญหา

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน โดยครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1.4 ด้านการป้องกันแก้ไข้ปัญหา ในช่วงโฮมรูม ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเช่น ให้นักเรียนได้แสดงความรู้ ความสามารถ หรือเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็น และร่วมแก้ไข้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

1.5 ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีหน่วยงานที่รองรับหรือบุคคลที่จะให้การช่วยเหลือ นักเรียนอยู่ในระบบ และใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลนักเรียน จะช่วยในการประมวลข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นและส่งต่อนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาค้นคว้า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนอื่น ที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน เพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้และให้ความช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนต่อไป

2.2 ควรทำการศึกษาค้นคว้า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านที่มีปัญหาสูงสุดและวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาวิธีการแก้ไข้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมสามัญศึกษา. (2542). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภา

ลาดพร้าว, กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมวิชาการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ :

ครูสภาลาดพร้าว, กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมวิชาการ. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *คู่มือกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และแก้วิกฤตสังคม เส้นทางสู่มีอาชีพ*. กรุงเทพฯ.

ชุดิมา ราชณะสุข. (2549). *การดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1*. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. : มหาวิทยาลัยราชธานี.

- โซว์นันต์ มารุตวงศ์. (2547). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทะเล เจริญผล. (2547). การศึกษาวิธีการและแก้ปัญหาระบบการช่วยเหลือนักเรียนของครูที่
ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิเชียร วัฒนา. (2547). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมพงษ์ แก้วอาจ. (2547). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัด
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานบัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันราชภัฏเลย.